

2. Зважаючи на те що, комерційна інформація має комерційну цінність основною метою захисту такого виду інформації повинно бути недопущення потрапляння секретних відомостей до конкурентів чи зацікавлених третіх осіб, що може негативно вплинути на діяльність підприємства.

3. Сукупність заходів, що впроваджуються підприємством щодо захисту відомостей, що становлять комерційну таємницю повинен бути доцільним та ненадмірним, що може призвести до неоправданих комерційних витрат.

Список використаних джерел:

1. Про охорону прав на комерційну таємницю: КОНЦЕПЦІЯ проекту Закону України від 5 листопада 2008 року : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-2008-p>.

2. Цивільний кодекс України : Коментар / за заг. ред. Є. О. Харитонова, О. М. Калітенко. – Одеса :Юридична література, 2003. – 1080 с.

3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131.

4. Теорія економічного аналізу: Навч. посіб. / Купалова Г.І. – К., 2008. – 639 с.

Понзель А.О.

студент,

*Навчально-науковий інститут інформаційної безпеки
Національної академії Служби безпеки України*

НЕДОЛІКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ

Першим кроком в захисті комерційної таємниці є надійна правова основа.

Проблемними питаннями нормативно-правового регулювання захисту КТ:

– неоднозначне трактування поняття «комерційна таємниця» у різних законодавчих актах України;

– неможливість офіційної реєстрації комерційної таємниці;

– відсутність в нормативно-правових актах України визначення універсальних об'єктів, які належать до комерційної таємниці;

– відсутність законодавчого акту, який в повній мірі регулював би питання використання, можливість зарахування на баланс підприємства

як нематеріального активу комерційної таємниці, її збереження та передачу;

– недосконалість нормативної бази щодо порядку використання комерційної таємниці [3].

Діюче законодавство України не передбачає правової охорони нерозкритої інформації, до якої відноситься комерційна таємниця. Здійснення правової охорони комерційної інформації можливе за нормами Закону України «Про інформацію» та деяких інших нормативно-правових актів.

Правовий захист комерційної таємниці може бути забезпечений за умови, якщо її власник вживатиме відповідних заходів для збереження конфіденційності зазначеної інформації. Це є необхідною передумовою правового захисту комерційної таємниці, адже при розкритті сутності таємниці втрачається будь-яке значення її захисту. Комерційна таємниця за своїм характером може бути найрізноманітнішою, відповідно, й заходи та документи, що закріплюють статус комерційної таємниці певного суб'єкта, також можуть бути найрізноманітнішими (наприклад, у складних технологіях потрібен письмовий опис нерозкритої інформації, яку можна зберегти у таємниці шляхом недопуску інших осіб до цього опису; у простих технологіях можна зберігати інформацію шляхом її нерозголошення, мовчання).

Нині склад та обсяг інформації, що становить комерційну таємницю та порядок її захисту, визначається керівництвом підприємства, тобто ця інформація належить підприємству з повним правом власності. Порядок та ступінь відповідальності за порушення права володіння та розпорядження комерційною таємницею встановлюється Кримінальним Кодексом України.

На підприємстві доцільно розробити спеціальний договір про збереження комерційної таємниці. Підписання документів про нерозголошення комерційної таємниці забороняє співробітникам використовувати отриману інформацію у своїй діяльності без згоди керівництва [1].

Поняття комерційної таємниці потребує перегляду, більш детального обговорення самої сутності терміну «комерційна таємниця» та визначення заходів щодо охорони її конфіденційності. Проект Закону «Про основні засади охорони комерційної таємниці в Україні», цим законопроектом (реєстровий № 2249) пропонується врегулювати відносини, пов'язані з комерційною таємницею, зокрема, визначити інформацію, яка не може становити комерційну таємницю, права власника цієї інформації та порядок її охорони. Прийняття спеціального закону в сфері охорони комерційної таємниці повинно забезпечити власників інформації, що становить комерційну таємницю, належними інструментами захисту своєї власності, обмежити можливості реалізації

прав особи щодо інформації з обмеженим доступом, яка створюється в процесі діяльності суб'єктів підприємництва та здатна завдати матеріальної та нематеріальної шкоди власникам комерційної таємниці. Відсутність спеціального закону унеможливорює застосування норм про притягнення до адміністративної, дисциплінарної та кримінальної відповідальності за незаконне отримання, використання, збирання та розголошення комерційної таємниці. У Кодексі України про адміністративні правопорушення, Кримінальному кодексі України, Цивільному кодексі України, Господарському кодексі України та у Законі України «Про захист від недобросовісної конкуренції» застосовується поняття «комерційна таємниця». Наявність декількох узагальнюючих законодавчих визначень цього поняття сприяє правопорушникам уникати покарання, а власники комерційної таємниці позбавляються можливості ефективного захисту своїх законних прав та інтересів. Крім того, Закон України «Про інформацію» не містить чіткого розмежування понять конфіденційної інформації та комерційної таємниці. Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про інформацію» за режимом доступу інформація поділяється на конфіденційну та таємну. В цьому Законі не встановлено, в чому саме полягає особливість правового режиму інформації комерційного та банківського характеру, але однозначно встановлюється, що такі відомості не можуть бути конфіденційною інформацією.

Необхідно законодавчо визначити перелік відомостей, які не можуть бути віднесені до такої таємниці. Потрібен правовий механізм захисту власником своєї інтелектуальної власності – комерційної таємниці. Врегулювання цих питань і є метою згаданого законопроекту № 2249, направлено на деталізацію відносин, пов'язаних з віднесенням інформації до комерційної таємниці, передачею такої інформації, охороною її конфіденційності з метою забезпечення балансу інтересів власників інформації, що становить комерційну таємницю, та інших учасників регульованих відносин, у тому числі держави, на ринку товарів, робіт, послуг, а також попередження недобросовісної конкуренції. Реалізація положень даного законопроекту після його прийняття не потребує прийняття або перегляду інших законів та нормативних актів [2].

Прийняття законопроекту щодо охорони комерційної таємниці в Україні сприятиме чіткому встановленню права на віднесення інформації до такої, що становить комерційну таємницю, а також способів одержання такої інформації, що сприятиме недопущенню необґрунтованого віднесення інформації до комерційної таємниці. Необхідно встановити відповідальність за порушення законодавства про охорону комерційної таємниці, а також ненадання органам державної влади, іншим державним органам, органам місцевого самоврядування

інформації, що становить комерційну таємницю. Також необхідно на законодавчому рівні визначити порядок надання інформації, що становить комерційну таємницю, державним органам та органам місцевого самоврядування; порядок охорони конфіденційності цієї інформації, що сприятиме нерозголошенню інформації, яка становить комерційну таємницю, та притягненню до адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності посадових осіб таких органів за розголошення комерційної таємниці.

Список використаних джерел:

1. Галянтич М. Правові засади захисту комерційної таємниці // Інтелектуальна власність. – 2003. – № 12.
2. Юрченко А. Комерційна таємниця: як забезпечити надійний захист // Безпека підприємництва. – 2004. – № 15.
3. Сліпачук О. Комерційна таємниця на підприємстві // Справочник економіста. – 2005. – № 7.